

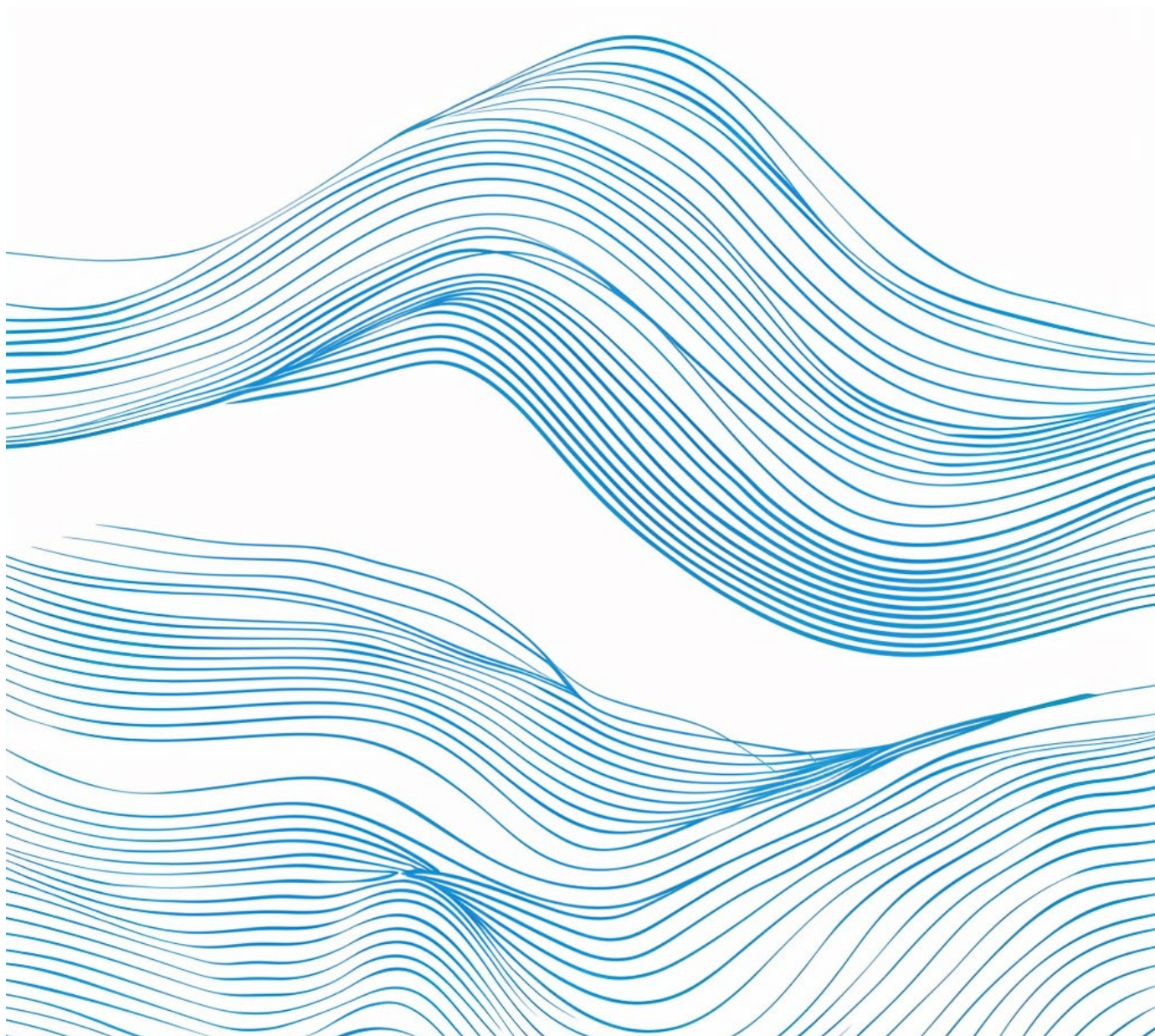
ADVOKATTILSYNET

THE SUPERVISORY AUTHORITY
FOR LEGAL SERVICES

Retningslinjer

om etterutdanningskravet

26.05.2025

Innhold

1	Innledning	3
2	Virkeområde	3
3	Utdanningens innhold og omfang	3
4	Utdanningsinstitusjoner	4
5	Kravet til løpende etterutdanning	4
6	Registrering og dokumentasjon	5
7	Ansvarlige for å oppfylle etterutdanningskravet	6
8	Tilsyn og kontroll med etterlevelsen av etterutdanningskravet	6
9	Særlig om kravet til etterutdanning for eiendomsmeglere	7
10	Kursarrangører	7

1 Innledning

Reglene om etterutdanning for advokater trådte i kraft 1. januar 2025. Kravet til etterutdanning for advokater følger av lov 12. mai 2022 nr. 28 (advokatloven) § 31 og forskrift 22. oktober 2024 nr. 2546 (advokatforskriften) § 13.

Formålet med retningslinjene er å utdype innholdet i kravet om obligatorisk etterutdanning for advokater.

En velfungerende rettsstat er avhengig av at advokatene holder seg oppdatert på rettsutviklingen og kravene til advokatvirksomheten. Et krav om etterutdanning vil bidra til å sikre at advokatene utøver advokatvirksomhet på en faglig god måte i samsvar med gjeldende regelverk.

2 Virkeområde

Kravet om etterutdanning gjelder for alle personer med norsk advokatbevilling som driver virksomhet i Norge på permanent basis. Kravet gjelder uavhengig av hvor praksisen er utført.

Det er ikke et krav om obligatorisk etterutdanning for advokatfullmektiger.

3 Utdanningens innhold og omfang

Etterutdanningen kan gjennomføres ved kursdeltakelse eller ved å gjennomføre et studium innenfor juridiske emner og emner knyttet til utøvelse av advokatyrket. Minst to av timene skal være etterutdanning i advokatetikk.

Å forelese på kurs telles også som etterutdanning. Advokaten må forelese på et kurs som er arrangert av en godkjent kursarrangør, jf. punkt 4 og 10.

Relevante kurs knyttet til utøvelse av advokatyrket vil være kurs innenfor rettskildesøk, språk, økonomi, psykologi, IKT, regnskapsforståelse og revisjon. Hoveddelen av etterutdanningen bør imidlertid omfatte juridiske emner. Digital etterutdanning i form av nettkurs, nettforedrag, e-læringsforløp mv. skal innholdsmessig oppfylle de samme kravene som andre typer kurs.

Advokaten må selv ta stilling til om kurset oppfyller kravene til innhold, jf. advokatforskriften § 13. Det er en forutsetning at kurset har gitt vedkommende oppdatert fagkunnskap eller innføring på nye områder som er relevant for utøvelsen av yrket. Ved deltakelse på kurs med likt innhold flere ganger i samme treårsperiode telles kun ett kurs.

Deltakelse som tillitsvalgt i ulike utvalg/prosjekter eller medlem av Advokatnemnda telles ikke som etterutdanning.

4 Utdanningsinstitusjoner

Kurs arrangert av følgende aktører teller som etterutdanning, jf. advokatforskriften § 13 annet ledd:

- Universiteter og høyskoler i Norge eller utlandet
- Advokatforeningen, utenlandske advokatforeninger eller internasjonale advokatorganisasjoner
- Norges Juristforbund
- Juristenes Utdanningssenter (JUS)

Advokattilsynet kan også godkjenne andre kursarrangører etter søknad, jf. advokatforskriften § 13 tredje ledd. På Advokattilsynets nettsider ligger det en oversikt over godkjente kursarrangører.

Utdanningsinstitusjoner nevnt i advokatforskriften § 13 annet ledd skal i utgangspunktet oppfylle de samme kravene til dokumentasjon som en godkjent kursarrangør etter § 13 tredje ledd.

Kravene til kursarrangører utdypes nærmere i punkt 10.

5 Kravet til løpende etterutdanning

Advokaten skal ha gjennomført minst 48 timer etterutdanning i løpet av de tre foregående kalenderårene eller i løpet av det inneværende og de to foregående kalenderårene. Etterutdanningskravet skal kunne dokumenteres fra og med det fjerde kalenderåret etter at vedkommende fikk advokatbevilling.

Etterutdanningskravet begynte å løpe fra 1. januar 2025 for advokater som hadde bevilling ved årsskiftet. For advokater som får bevilling etter 1. januar 2025, begynner kravet å løpe fra 1. januar det påfølgende året etter at advokaten fikk bevilling. Etterutdanningskravet må deretter være oppfylt innen tre år. I denne første perioden kan advokaten medregne etterutdanningstimer gjennomført fra tidspunktet vedkommende fikk advokatbevilling (gjelder for advokater som får advokatbevilling fra 1. januar 2025 eller senere).

Eksempel 1: Dersom person A får advokatbevilling 1. mai 2025, begynner etterutdanningskravet å løpe fra og med 1. januar 2026. Etterutdanningskravet må være oppfylt innen 31. desember 2028, og må kunne dokumenteres fra og med 1. januar 2029. Neste dokumentasjonsfrist vil være 1. januar 2030, og person A må da ha gjennomført 48 timer etterutdanning for perioden 1. januar 2027 til 31. desember 2029.

Ved fravær på minst seks sammenhengende måneder, for eksempel ved foreldrepermisjon, vil etterutdanningsperioden bli utvidet med ett år. Utvidelsesåret tidfestes til det året vedkommende først oppnår seks sammenhengende måneder med

fravær innen en 12-måneders periode. Etterutdanningsperiodene utvides automatisk med ett år for hver treårsperiode utvidelsesåret er med. Det anses også som fravær dersom advokatbevillingen opphører, bortfaller, suspenderes eller tilbakekalles.

Eksempel 2: Person B skal i utgangspunktet gjennomføre 48 timer etterutdanning i perioden 1. januar 2025 til 31. desember 2027. Person B går imidlertid ut i foreldrepermisjon 1. juni 2026, og er tilbake i arbeid 1. mars 2027. Ettersom fraværet overstiger seks sammenhengende måneder, utvides etterutdanningsperioden automatisk med ett år. Utvidelsesåret blir 2026, da dette er året person B først oppnår seks måneders fravær. Person B må da gjennomføre 48 timers etterutdanning i perioden 1. januar 2025 til 31. desember 2028. Dette må kunne dokumenteres fra og med 1. januar 2029.

Utvidelsesåret (2026) inngår ikke i beregningen ved dokumentasjonsfristen 1. januar 2030. Dette innebærer at person B skal kunne dokumentere å ha gjennomført 48 timer etterutdanning de siste tre årene, altså i perioden 1. januar 2027 til 31. januar 2029.

Fraværet må kunne dokumenteres. Det er ikke nødvendig å gi Advokattilsynet beskjed om fravær, med mindre dette etterspørres.

Etterutdanningsperiodene utvides ikke før fraværet utgjør minst seks sammenhengende måneder. Ved kortere opphold, for eksempel i forbindelse med sykefravær, kortere permisjoner eller ved jobbskifte, vil etterutdanningskravet gjelde som normalt. Arbeid i redusert stilling gir ikke rett til utvidelse av etterutdanningsperiodene.

6 Registrering og dokumentasjon

Advokaten skal på forespørsel fra Advokattilsynet kunne dokumentere at etterutdanningskravet er oppfylt fra og med det fjerde kalenderåret. Dokumentasjonen må inneholde:

- Navn på kursarrangør
- Dato kurset fant sted
- Kursets navn/emne
- Kort beskrivelse av hva kurset omhandlet
- Kursets lengde/timeantall
- Deltakelse på kurset

Advokaten skal også gi kopi av kursbevis til advokatforetaket etter bestått kurs. Advokatforetaket skal påse at dokumentasjonen for etterutdanningen oppbevares.

Advokatene bestemmer selv hvordan etterutdanningen skal registreres. For medlemmer av Advokatforeningen kan etterutdanningstimene registreres på «Min side» på Advokatforeningens nettsider. Kurs som er tatt i regi av Advokatforeningen og juristenes utdanningssenter (JUS) vil automatisk bli registrert på «Min side» for medlemmer av Advokatforeningen.

Advokatforetak kan registrere kurs på vegne av firmaets ansatte som er medlem av Advokatforeningen, etter avtale med Advokatforeningen.

Det skal kun registreres hele timer. Én etterutdanningstime tilsvarer et kurs på 45 minutter.

Å forelese på kurs regnes som etterutdanning på lik linje med deltagelse. En forelesning på 45 minutter tilsvarer én etterutdanningstime. Et kurs som holdes flere ganger kan ikke godkjennes mer enn to ganger per år. Forelesningen kan dokumenteres med en bekreftelse fra arrangøren. Dato på kurset, tema for forelesningen og forelesningens lengde/timeantall, må fremgå av bekreftelsen.

Advokater som består eksamen på et studium fra en utdanningsinstitusjon innenfor juridiske emner og emner knyttet til utøvelse av advokatyrket, kan registrere to timer etterutdanning per studiepoeng.

7 Ansvarlige for å oppfylle etterutdanningskravet

Den enkelte advokat er selv ansvarlig for:

- At kurset oppfyller kravene til innhold, jf. advokatforskriften § 13
- At kurset holdes av en utdanningsinstitusjon eller en godkjent kursarrangør, jf. advokatforskriften § 13 annet og tredje ledd
- Å holde oversikt over timene med gjennomført etterutdanning
- Å oppbevare dokumentasjon på gjennomførte kurs

Advokatforetaket er ansvarlig for å drive sin virksomhet i overensstemmelse med reglene i eller i medhold av advokatloven, jf. advokatloven § 20 fjerde ledd. Dette innebærer at advokatforetaket også har et selvstendig ansvar for å påse at etterutdanningskravet følges av advokatene i foretaket. Advokatforetaket skal løpende kontrollere at advokatene i foretaket oppfyller minstekravene for etterutdanningskravet til enhver tid.

8 Tilsyn og kontroll med etterlevelsen av etterutdanningskravet

Advokattilsynet skal føre tilsyn med at advokatene oppfyller etterutdanningskravet. Advokattilsynet kan undersøke om kravet til etterutdanning er oppfylt ved å for eksempel foreta stikkprøver i forbindelse med pågående tilsynssak mot advokat eller advokatforetak. Advokattilsynets styre fastsetter rammene for eventuelle stikkprøver.

Tilsynet kan rette seg mot den enkelte advokat og/eller advokatforetaket.

Ved en eventuell kontroll må advokaten kunne fremvise dokumentasjon som nevnt i punkt 6.

Advokater og advokatforetak skal ikke sende inn kursdokumentasjon til Advokattilsynet, med mindre dette etterspørres.

Advokattilsynet kan gi pålegg om retting ved manglende oppfyllelse av etterutdanningskravet, jf. advokatloven § 45 fjerde ledd. Ved grove eller gjentatte overtredelser, kan manglende oppfyllelse av etterutdanningskravet føre til tilbakekall av advokatbevilling, jf. advokatloven § 15 første ledd.

Det vil bli inntatt et eget punkt i egenerklæringsskjemaet knyttet til advokatforetakets rutiner for etterlevelsen av etterutdanningskravet. Rapporteringen vil være for 2025 og fremover. Ved gjennomgang av egenerklæringsskjemaet kan Advokattilsynet kontrollere om advokatforetaket har systemer for å påse at advokatene oppfyller etterutdanningskravet.

9 Særlig om kravet til etterutdanning for eiendomsめglere

Advokater som driver eiendomsめgling må oppfylle både Finanstilsynets etterutdanningskrav for eiendomsめglere og Advokattilsynets etterutdanningskrav for advokater.

For nærmere informasjon om Finanstilsynets etterutdanningskrav vises det til rundskriv RFT-2019-7 om krav til etterutdanning for eiendomsめglere, og særlig punkt 5 om etterutdanningskravet for advokater.

10 Kursarrangører

Advokattilsynet kan godkjenne andre kursarrangører etter søknad, jf. advokatforskriften § 13 tredje ledd.

Virksomheten må fylle ut et søknadskjema som ligger ute på Advokattilsynets nettsider. Advokattilsynet kan stille vilkår for godkjenningen.

Det vil bli utarbeidet en oversikt på Advokattilsynets nettsider der det fremgår hvilke kursarrangører som er godkjente.

For advokater som sitter i kontorfellesskap er det tilstrekkelig at kontorfellesskapet søker om å bli godkjent som kursarrangør. Det må utpekes en opplæringsansvarlig i kontorfellesskapet som er ansvarlig for at vilkårene for å arrangere kurs oppfylles.

Advokater som foreleser på vegne av en godkjent kursarrangør, eller på et godkjent enkeltkurs, trenger ikke sende inn en egen søknad til Advokattilsynet.

En godkjent kursarrangør har plikt til å utarbeide dokumentasjon for kurs, og dokumentasjonen skal minimum bestå av en kursplan. Kursplan skal være utarbeidet i forkant av kurset og beskrive kursets formål og målsetting, f.eks. hvem kurset egner seg for, faglig nivå, læringsmål, fordeling av tidsforbruk på de ulike fagområdene og lignende. Det må benyttes kompetente forelesere med spesialisert kompetanse om temaet det skal foreleses i, og kursplanen må beskrive bakgrunn/kompetansen til foredragsholderen som skal benyttes. Dokumentasjonen skal også inneholde kursmateriell, presentasjon m.m.

Det legges til grunn at kursarrangør oppbevarer kursdokumentasjonen og deltagerlister for gjennomført etterutdanning i minst fem år etter at kurset ble avholdt. Alle kurs må ha minimum 45 minutters sammenhengende undervisningstid. 45 minutter utgjør én kurstime. Det skal utstedes et kursbevis for hver advokat som har gjennomført kurs, som skal inneholde:

- Navn på kursarrangør
- Navn på kursdeltaker
- Dato kurset fant sted
- Kursets navn/emne
- Kort beskrivelse av hva kurset omhandlet
- Kursets lengde/timeantall

I tillegg stilles det særlige krav til nettbaserte kurs. Nettbaserte kurs godkjennes så fremt kravene til faglig innhold, profesjonalitet og dokumentasjon er oppfylt, jf. det som fremkommer over. Ved gjennomføring av sanntidskurs (webinarer/livestream) må kursarrangøren ha systemer som sikrer at det kan dokumenteres at det er den påmeldte advokaten som deltar, og at vedkommende faktisk gjennomfører kurset. Ved gjennomføring av e-kurs (opptak av kurs) kreves det i tillegg en viss grad av interaktivitet, og disse kursene må derfor bestå av individualiserte tester eller besvarelser fra den enkelte deltaker underveis i kurset. Arrangøren må også dokumentere hvor mange etterutdanningstimer kurset utgjør.

Dokumentasjon for kurs må kunne fremlegges av kursarrangøren til Advokattilsynet på forespørsel. Advokattilsynet har videre anledning til å be om ytterligere dokumentasjon. Advokattilsynet kan kontrollere godkjente kursarrangører, og trekke tilbake godkjenningen dersom vilkårene for å være kursarrangør ikke lenger er oppfylt.

Enkeltkurs fra andre kan godkjennes etter søknad fra arrangøren, jf. advokatforskriften § 13 tredje ledd, siste punktum. Det er kun kursarrangør, og ikke den enkelte deltaker, som skal sende inn søknad om godkjenning av enkeltkurs.